

F. R. Václavík 13. 5. 2020

1.4

Výstupní podesta schodiště do foyer kina Sirius nebyla z počátku ze strany výpravní haly opatřena dveřmi, otvor nebyl krytý výplní. K doplnění došlo až v průběhu provozu, kvalita provedení osazení dveřního rámu je výrazně horší než u původních prvků. Prostor podesty byl navíc rozdělen přepážkou vydělující předsín před stánkem rychlého občerstvení.

Je záhodno obnovit původní řešení.

Zcela zásadním záměrným architektonickým prvkem bylo vizuální propojení prostor bývalého bufetu v přízemí hotelové části s halou díky velkoplošným proskleným stěnám a tím i prosvětlení západní části odbavovací haly. Je nutné v co největší míře obnovit toto řešení, původními technickými prostředky.

4.

Součástí prvotního řešení jsou i černé sklokeramické obklady soklů.

6.2

K návrhu zateplení:

Pokládám za téměř vyloučené, že při provedení zateplení nedojde k degradaci architektonického záměru. Je třeba samostatně posoudit řešení složitých partií jako je severní pilovitě odstupněné průčelí, jasně traktované stanovenými rozměry svislých pásů a jejich napojení na vystupující balkon, stejně tak jako přesně geometricky provedené napojení lodžii na jihovýchodním nároží na parapety a překlady okenních otvorů a dalších obdobných detailů, na kterých celá architektonická funkcionalistická koncepce stojí.

Obklad průčelí – opakuji co je v kapitole Doporučení v SHP:

Technologie, která byla většinou použita při stavbě, spočívala v použití cihelných pásků s probarveným, tvrdě páleným střepem o rozměru cca 28,5 x 6,5 cm síly 0,8 cm, v případě nárožních až 1,2 cm. Pásky byly kladeny na poměrně silnou vrstvu podhazu (až 5 cm). Ve většině byly kladeny horizontálně do řad ve vazbě. Záměrem bylo provést téměř vlasovou svislou spáru mezi obkladem v řadě a silnější (cca 1 cm) vodorovnou spáru mezi řadami, vyplněnou světle šedým cementovým spárovacím tmelem. Na nárožích jednotlivých částí stavby i jednotlivých otvorů byly využity pásky na jedné straně s výrazně zaoblenou hranou. Styk na nároží je řešen na vlasovou spáru. Součástí architektonické koncepce průčelí bylo také kladení pásků ve svislých řadách nad nadpražích oken i na rámování průčelí atikou. Zcela unikátním výtvarným projevem je reliéfní členění severního průčelí hotelu. Z dokonalého provedení této části je dobře patrný záměr architektů pracovat s aspektem přirozeného osvětlení. Pro plánovanou obnovu bude nutné zajistit co nejvěrnější repliky materiálu cihelných pásků shodných ve střepu, rozměru i řezu. Upozorňujeme, že většina výrobků obdobného charakteru není ostrohranná, ale po obvodu mírně stačená, nebo okosená. Totéž platí o druhé nejrozšířenější skupině pásků černých (s černým střepem), které byly využity jako soklový lem průčelí a obklad celé spodní části odbavovací haly i pro další obkladové materiály a dlažby.

K návrhu pana Řepy odstranit pás oddělující atiku od průčelí: Je zcela jisté, že současný stav je výsledkem původního řešení stavby. Je pravda, že na původních plánech projektu pás chybí, ale

stavba byla velmi zdlouhavá a během času došlo k řadě dílčích úprav. Proto považuji za důležité prověřit, zda spoluautor projektu a vedoucí projektant po roce 1949 pan architekt Karel Řepa doloženě někdy vyslovil nesouhlas s tímto řešením. To by mohl být jediný důvod k jeho odstranění.

7.1

Při projektové dokumentaci a výrobní dokumentaci doporučuji využít originální plány výplňových prvků. Jen tak může dojít k zachování původního záměru.

7.2

Zcela zásadní význam má restaurování sklobetonových stěn a výplní, které byly provedeny výhradně systémem Verlith, který po válce vyráběla sklárna Moravia v Kyjově, před válkou sklárny Fischmann synové a.s. v Praze, závod Teplice-Šanov. Jednalo se o systémy skleněných výšek či tvárnic ukládaných na cementovou maltu nebo do lisovaných betonových rámečků.

Pro restaurování je nutné zachovat optické, rozměrové, materiálové a technologické vlastnosti materiálu. Každý účel byl řešen odpovídajícím řešením, druhem skleněné tvárnice. Není možné využít jako náhradu dnes konvenční dostupné tvárnice uzavřené, které mají zcela odlišné vlastnosti kromě průsvitnosti, jak se to stalo již při výměně zadláždění anglických dvorků podél budovy nádraží. Charakter původních dlaždic odrážel technologii výroby a požadované technické vlastnosti – jednalo se o technické lisované sklo s různě řešeným rozptylem světla.

K ČÁSTI: Požadavky a podmínky DOSS na úseku památkové ochrany

Zcela nesouhlasím s provedením svislého pásového okna systémem hliníkových profilů. Jedná se o řešení, které přinese postupnou degradaci základních prvků hmotné podstaty památky, postupným nahrazováním původních prvků neodpovídajícími prvky současné konvenční produkce.

7.3

Systém Betok, kterým byly realizovány především výplně horních stěn výpravní haly a také západní stěna hlavního schodiště hotelové části, je československý patent z 30. let 20. století, v 50. letech byly schváleny Technické podmínky (normy) výroby pod označením Okenní rámečky „Betok“ - H-34-54. Systém spočíval v osazení lisovaných betonových rámečků, armovaných výztužnou ocelí ve spárách, do kterých se po zatuhnutí spárovací směsi osazovalo do tmelu sklo, v naprosté většině sklo speciálních technických vlastností, nikoliv sklo tabulkové prosté. Tabulkové sklo bylo osazováno až druhotně, jako nouzové doplnění rozbitých výplní.

Pro restaurování těchto stěn je nutné plně pochopit technologické pozadí výroby (obsah patentů, dobových technických listů a technologických doporučení v literatuře). Je nutné dodržet rozměry a proporce rámečků i zasklené plochy. Zcela nevhodný se mi zdá návrh osazení rámečků izolačním dvojsklem z důvodů očekávaných stavebně fyzikálních problémů i negativního estetického vyznění.

MgA. František R. Václavík
zpracovatel SHP objektu